

[EGE AJANSI]

He çıtı, ha çıkıyor... «Ortaklar» kazının neticesini merakla bekliyor. (sağdan sola ön sırada: Veysel Pamuklu, Fethi Albayrak, İbrahim Palabıyık)

EGE'DE DEFİNECİLER PEŞİNDE

RÖPORTAJ: ÜMİT DENİZ

— 2 —

Bir kaza halkı hep aynı dert ile malûl: Definecilik

“Defineye dair bilgisi olduğunu iddia eden her vatandaş ortağımızdır,,!

TURGUTLU, aşağı yukarı, Atatürk Bulvarı denen kocaman bir caddeden ibaret. Yol boyunca nazarı dikkatinizi celbeden tek husus, sıram sıram, ağzına kadar işsiz insan dolu kahveler oluyor.

Şoför, arabayı birinin önünde yavaşlatıp, ayaklarını altına almış, çubuğunu tüttüren ihtiyara:

— Dayı, dedi, burada defineciler kahvesi varmış, nerede, bize söyler misin?

İhtiyar, sabah keyfine su iktizâ ettiiren biz yabancıları ters ters bakarak, çubuklu elini uzattı:

— Tehe, o köseyi kıvrıl, dirsekteki kahvedir..

Daha bir sürü kahvehane geçtikten sonra denilen yeri bulduk. Üzerinde kırmızı bir tabelâ var: «Kahveci Hasan Şenocak»

Yanlış mı geldik acaba? diye şoförle müzakere ederken ön sırada oturanlardan biri sordu:

— Bir yer mi aradın bey?

— Afedersiniz, defineciler kahvesine baktık..

— Tamam, bura bey, buyur. Hasan Efendi de şimdi nerede ise gelir..

Arabayı kenara çekip, peykeye sıralandık.

Define lâfı, kılık kıyafetimiz, İzmir plâkalı taksi, bütün kahve halkını müşterek tecessüsle etrafımıza toplamış, her kafadan bir sual çıkar olmuştı.

— Hayrola bey, sefa gelmişiniz. Siz de mi define peşindesiniz?

— Hayır, biz tersine. Defineciler peşindeyiz..

Hoş sohbetliği etrafındaki dost grubunun çokluğundan belli olan güleç yüzlü bir ihtiyar:

— Tamam evlât, dedi. Tam yerine bastın. Kazâ baştan aşağı onlarla dolu. Çevir, çevir sor. Bu define illeti bizlere nereden geldi? Bir türlü kestiremedim ki!

Ege bölgesinde ve bilhassa Kemalpaşa - Turgutlu - İzmir - Muğla civarında definecilik salgın bir hastalık gibi. Oralarda bulunduğum sıralarda dinlediğim hurâfe, duyduğum define masalları, geceleri rüyalarım girer oluydu. Sabah, meteliksizliğimi anlayana kadar, uykunda yaşadığım debdeheli ve muhteşem hayatı, ancak masal pa-dışahları görmüşlerdir. Bir elim dirsek boyunca altın küpi-ne girmiş, diğer elim kol uzunluğunca mücevherat tep-silerine dalmış, ekmek elden, su gölden, pespembe bir dünya içinde, bakkalın, kasabın borcunu, terzinin, gömlekcin-nin taksidini, ev kirasını, su parasını hesaplamadan ne güzel geceler geçirmiştım.

Anlaşılan definecilik illetini köriükleyen de bu mâlhûl-yâ olsa gerek...

İhtiyar nekre zat ile lâflanıırken:

— Hah,, dediler. «İşte Hasan Efendi de geldi..»

Hasan Efendi dedikleri zat, Turgutlu halkınca pek mâruf olan kahveci Hasan Şenocak, ileride kurulacak olan Defineciler Cemiyeti Müteşebbis Heyetinin de başkanı. Şimdi bütün şehri alâkadar eden meşhur Boğos Ağanın milyonlarını arayan grubun da ortaklarından. Tabii kahvesi olduğu ve bu illete de merak sardığı için şehirde ne kadar defineci varsa onun kahvesinde ictima ediyor, ondan sonra gelsin, küp küp altın masalları.

— Hasan Ağa,, dedim. «Aradığınızı bulabilecek misiniz bâri?»

Düşünceli düşünceli ense-sini kaşdı.

— Allah kerim bey..

Yedi sekiz senedir hep define peşinde olduğu için sabra da, tevküle de idmanlı anlaşılan.

— Ortakların kim Hasan Efendi?

— İzmir'den Veysel Pa-

muklu var bey, o da kahvecidir. Sonra sinemacı Fethi Albayrak var. Bizim defineyi aradığımız Boğos Ağanın bahçesinin şimdiki sahibi bütün eksper İbrahim Palabıyık var. Velhâsıl, defineye dair bilgisi olduğunu iddia eden hemen her vatandaş otomatikman bizim ortağımız!..

Oh maşallah! Böyle definecilik dostlar başına. Hani insanın, mesleği filân terkedip postu Turgutlu'ya seresi geliyor. Böyle pedavâ servet kazanacak olduktan sonra, durduğu kabahat.

— Peki, bu defineyi nereden duydunuz Hasan Efendi? Elinizde bir plân filân var mı?

— Yok bey. Yalnız, biz buranın yerlisi ve eskisiyiz. Boğos Ağayı evvelden beri tanır ve biliriz. Bu adamın zamanında meteliği yoktu. Sonra birdenbire Karunlar kadar zengin oldu. Birazdan gideceğimiz 44 dönümlük arazi-yi aldı. Bunun dört köşesine birer bina inşa ettirip her gün, her gece ziyafetler vermeğe başladı.

O zaman anladık ki, Boğos

Ağa, o mâhut Katolik papazının definesini almış ve kemâli âfiyetle yiyor.

Sonra Birinci Dünya Harbi çıktı. Buraları işgale uğradı. İstiklâl Savaşı ile biz düşmanı denize dökerken Boğos Ağa da Turgutlu'dan kaçtı gitti. Fakat giderken de hiç bir şey götürmediğini gördük. İşte şimdi aradığımız define bu Boğos Ağanın küplere basılmış olan çil altınları..

Hasan Efendi bunları anlatırken o ve etrafındakiler ceb-beye tutulmuş gibi heyecanla sallanmağa başlıyorlar, gözleri müstakbel altınların hayâli ile süzülüyor, oracıkta hemen İspanya şatoları kuruyorlardı.

— Hasan Efendi,, dedim. «İstersen kalk da şu sizin meşhur definenin yerini gör-meğe gidelim..»

— Hay hay bey. Buyur gidelim..

Ve kalkıp yola düzıldük.

YARINKİ YAZI:
«BOĞOS AĞANIN ALTIN KÜPLERİ»

[EGE AJANSI]

Bahçeyi allak bullak etmek kâfi gelmemiş... Bağ kulübesinin dibini de çıkarmışlar! İbrahim Palabıyık eski hafriyatı gösteriyor.